

[REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: maandag 17 februari 2014 12:44
To: [REDACTED]
Subject: Re: nieuw tekstvoorstel

Geachte [REDACTED],

In reactie op de meest recente tekstvoorstellen heeft BRAIN de volgende opmerkingen en vragen:

1. In overweging 126 staat het volgende: "Member States should also be authorised to provide that personal data (...) may be further processed in exceptional cases for important reasons of public interest (...)". Dit lijkt de mogelijkheden om bijvoorbeeld historisch, wetenschappelijk of statistisch onderzoek te doen wel heel erg te beperken en op gespannen voet te staan met de ruimte die overweging 125 biedt. Wanneer in een archiefinstelling onderzoek wordt gedaan in archiefmateriaal door derden of er conserverende maatregelen worden genomen door de archiefinstelling is er immers ook sprake van "processing". Uit de definitie in artikel 4 van de Verordening volgt immers dat "processing" heel ruim moet worden geïnterpreteerd.
2. Bij overweging 126 heeft Nederland een voorbehoud gemaakt. Dat juichen we toe. Toetsing op juistheid en nauwkeurigheid of andere genoemde rechten in de Verordening (zoals het recht om vergeten te worden) lijken moeilijk toepasbaar op archiefbescheiden. Onjuiste persoonsgegevens kunnen op historisch-wetenschappelijke gronden ook interessant en behoudenswaardig zijn. De juistheid van persoonsgegevens moet worden beoordeeld in de context waarin ze zijn verwerkt;
3. We zijn het van harte eens met DE om artikel 19 toe te voegen aan artikel 83, lid 1, onder c;
4. In artikel 83a, lid 2 staat – kort gezegd – dat persoonsgegevens langer bewaard mogen worden dan voor hun oorspronkelijke doel, maar dat deze persoonsgegevens niet verder verwerkt mogen worden indien ze gebruikt worden "in support of measures or decisions affecting any particular individual". Dit is nooit op voorhand het doel om archiefmateriaal (waarin persoonsgegevens voorkomen) te bewaren. Archiefbescheiden worden bewaard vanwege hun belang als "geheugen van de overheid" (verantwoording) of als cultureel erfgoed van een land. Hoe een archiefinstelling moet voorkomen dat archiefbescheiden toch op deze manier worden gebruikt is onduidelijk.
5. In het derde lid van artikel 83a wordt gesproken over "important reasons of public interest". Vallen historisch, wetenschappelijk en statisch onderzoek hieronder?
6. In het nieuwe voorstel worden voorwaarden waaronder historisch, wetenschappelijk en statistisch onderzoek mogelijk is in drie verschillende artikelen neergelegd. De vraag is of dit onderscheid altijd zo strikt gemaakt kan worden.
7. De relatie van artikel 83b en d, tweede lid en artikel 80 blijft ons onduidelijk. Zoals we al eerder betoogden, maakt artikel 80 een veel ruimere, want onvoorwaardelijke, uitzondering voor het gebruik van persoonsgegevens ten behoeve van journalistieke, artistieke en literaire doeleinden. Historisch onderzoek staat niet zelden ten dienste van dat soort doeleinden en is daar bovendien niet altijd even makkelijk van te onderscheiden. Wij dringen er daarom op aan dit artikel ook van toepassing te verklaren op historisch onderzoek.
8. Wij hebben wat moeite te doorgronden wat artikel 83b derde lid betekent voor eventuele overbrenging naar archiefinstellingen van datasets die in het kader van wetenschappelijk onderzoek zijn verzameld en die voor blijvende bewaring in aanmerking zouden komen. We

menen in artikel 83b te lezen dat dit niet zou kunnen. Het is belangrijk dat die mogelijkheid (die we in NL nu wel hebben) gehandhaafd blijft

9. Het is vreemd en onwenselijk om in artikel 83d te bepalen dat voor historische doeleinden persoonsgegevens langer verwerkt mogen worden wanneer deze gegevens gepseudonimiseerd worden, terwijl juist bij historisch onderzoek het noemen van namen cruciaal is. Ook andere landen (zie noot 1 op p. 7) wijzen daar kennelijk op. Het is ons overigens niet helemaal duidelijk hoe lid 3a van dit artikel zich verhoudt tot de rest van het artikel. Als 'publicly disclosed' ook kan slaan op beschikbaarstelling door een archiefinstelling, dan lijkt lid 3a meer ruimte te bieden dan de rest van het artikel.

Met vriendelijke groet,

BRAIN wordt beleidsmatig ondersteund door:

Raamwerk advies en tekst
Kuiperstraat 22
2801 NS Gouda

Op 13 feb. 2014, om 17:23 heeft [REDACTED] het volgende geschreven:

Geachte [REDACTED],

Bijgaand een nieuw tekstvoorstel op artt. 83a e.v. Uw eventuele reacties daarop verneem ik graag uiterlijk maandag 17 feb as, om 16u. Het staat geagendeerd op de vergadering van Dapix voor 18 feb.

Met vriendelijke groet,

[REDACTED]
[REDACTED]
.....
Ministerie van Veiligheid en Justitie
Directie Wetgeving en Juridische Zaken
Sector Staats- en bestuursrecht
Turfmarkt 147 | 2511 DP | Den Haag
Postbus 20301 | 2500 EH | Den Haag
[REDACTED]
[REDACTED]
.....

[REDACTED] . [REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: woensdag 22 januari 2014 12:12
To: [REDACTED] - [REDACTED]
Cc: bureau BRAIN
Subject: nieuwe bepalingen over archieven en historisch onderzoek

Geachte [REDACTED]

Naar aanleiding van het stuk dat u vorige week stuurde, heeft BRAIN de volgende opmerkingen:

1. In de tekst worden de termen historisch en wetenschappelijk onderzoek niet altijd nevenschikt gebruikt en dat kan aanleiding geven tot misverstanden. Historisch onderzoek kan wetenschappelijk zijn, maar ook niet-wetenschappelijk. Zowel wetenschappelijk als niet-wetenschappelijk historisch onderzoek kunnen een publiek belang dienen. Met name overweging 111 is daarover wat onduidelijk.
2. De reikwijdte van artikel 83a, eerste lid lijkt ruimer dan die zoals beschreven in overweging 125. Het artikel spreekt van 'archiving purposes carried out in the public interest', terwijl overweging 125 spreekt over 'public authorities or private bodies that hold records of public interest (...) have as their main mission a legal obligation to acquire, preserve (...)'. Zoals het er nu staat, komt het ons voor dat ook archiefvormers bij de overheid onder de uitzonderingen van artikel 83a kunnen vallen. Is dat inderdaad de bedoeling? Zo ja, dan hebben we daar geen moeite mee, maar doordat artikelen en overwegingen niet dezelfde formuleringen gebruiken ontstaat er wel onduidelijkheid.
3. Artikel 83c, eerste lid onder b stelt dat de persoonsgegevens niet voor enig ander doel mogen worden gebruikt dan een wetenschappelijk of historisch doel. Dat is ons te beperkt. Archiven worden ook gebruikt door bewijs- en rechtzoekende burger(s). Overweging 125 A stelt het ruimer (en daarom in onze ogen beter): 'important reasons of public interest'.
4. Artikel 83 c biedt lidstaten de mogelijkheid om bepaalde artikelen buiten werking te stellen als het gaat om wetenschappelijk en historisch onderzoek, maar verplicht hen daartoe niet. Als een lidstaat hiervan geen gebruik maakt, zou het zo kunnen zijn dat een subject die voorkomt in een historische studie zijn naam kan laten verwijderen uit de publicatie. Dat wringt ons inziens met artikel 80. Hoe verhouden zich de artikelen 80 en 83c tot elkaar?
5. Ons is ook niet duidelijk hoe het 2e en het 4e lid van artikel 83 c zich tot elkaar verhouden. De in lid 4 opgenomen eis tot pseudonimisering zou grote en ongewenste consequenties kunnen hebben voor wetenschappelijk en historisch onderzoek.

Met vriendelijke groet,
namens BRAIN,
[REDACTED]

BRAIN wordt beleidsmatig ondersteund door:

Raamwerk advies en tekst
Kuiperstraat 22
2801 NS Gouda
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] . [REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: dinsdag 7 januari 2014 9:33
To: [REDACTED] = [REDACTED]
Cc: bureau BRAIN
Subject: opmerkingen bij tekstvoorstel hoofdstuk IX privacyverordening

Geachte [REDACTED]

Zoals net afgesproken stuur ik u de vragen en opmerkingen die wij naar aanleiding van het document dat het Litouwse voorzitterschap heeft gemaakt hebben geformuleerd:

- Wat is precies de verhouding tussen artikel 80a (nieuw) en de artikelen 83a, 83b en 83c?
- artikel 83a eerste lid: mogen nu alleen "public authorities or public bodies" historisch onderzoek uitvoeren?
- Er moet aan drie criteria voldaan worden ("processing of personal data for historical purposes in archives carried out by public authorities or public bodies", "shall not be considered incompatible with the purpose for which the data are initially collected", "and may be processed for those purposes for a longer period than necessary for that initial purpose which does not exceed the period necessary for the sole purpose of processing for historical purposes"). Het is ons niet helemaal duidelijk wat hier wordt bedoelt: wanneer archieven voor blijvende bewaring in aanmerking komen, verandert meestal het doel ("the purpose") wel en is de periode van bewaring in principe oneindig.
- Het feit dat artikel 14a (informatieplicht), artikel 15 (recht op toegang), artikel 17 (recht om vergeten te worden en recht op vernietiging), artikel 17a (recht om verwerking te beperken) en artikel 18 (data portabiliteit) niet van toepassing zijn is toe te juichen.
- Artikel 16 (recht op correctie) is wel van toepassing: een wezenlijk onderdeel van het bewaren van archieven is dat deze niet worden gecorrigeerd: ook fouten in documenten kunnen echter van historisch belang zijn. Voor archiefinstellingen zou er geen verplichting moeten zijn deze te corrigeren.
- Artikel 83c betreft het verwerken van persoonsgegevens voor wetenschappelijke doeleinden. Wat is precies het verschil tussen historische doeleinden en wetenschappelijke doeleinden. Vaak is er sprake van overlap (historisch wetenschappelijk onderzoek). In dit artikel worden de archieven helemaal niet genoemd. Archieven worden niet alleen gebruikt voor historisch(-wetenschappelijke) doeleinden, maar ook voor andersoortige wetenschappelijke doeleinden.
- Betekent artikel 9, tweede lid, onder i in combinatie met artikel 83c, tweede lid onder c dat het openbaar maken van bijzondere persoonsgegevens is geoorloofd als het noodzakelijk is om wetenschappelijke resultaten te presenteren voorzover de vrijheidsrechten van de betrokkene dit niet in de weg staat?

Mogelijk levert nadere bestudering van het document nog nieuwe vragen/kanttekeningen op. Zoals afgesproken zal ik die dan z.s.m. met u delen.

Met vriendelijke groet,
namens BRAIN,
[REDACTED]

BRAIN wordt beleidsmatig ondersteund door:

Raamwerk advies en tekst
Kuiperstraat 22
2801 NS Gouda
[REDACTED]
[REDACTED]

[REDACTED] . [REDACTED]

From: [REDACTED]
Sent: donderdag 29 augustus 2013 12:04
To: [REDACTED] . [REDACTED]
Cc: [REDACTED]
Subject: reactie op DAPIX voorstel art. 83 EU Data Protection Regulation

Geachte heer De Jong,

Graag maakt de archiefbranche gebruik van de door u geboden gelegenheid om te reageren op het nieuwe tekstvoorstel dat voor de vakantie in DAPIX ter tafel kwam. Deze reactie is afgestemd met de VNG, die zich in onderstaande geheel kan vinden.

Algemeen

Hoewel de *new recital* 125a het wel goed verwoordt, ontbreekt in de rest van het voorstel toch de fundamentele notie dat het de uitdrukkelijke bedoeling is dat informatie die wordt overgebracht naar archiefinstellingen blijvend wordt bewaard en dat het doel daarvan in principe is dat die informatie gebruikt kan worden door wie dan ook en waarvoor dan ook (*records of enduring value for general interest*, zoals de nieuwe tekst van de recital luidt). De Verordening-in-wording beperkt het lange termijn gebruik van gegevens tot historisch, wetenschappelijk en statistisch onderzoek. Dat is voor de collecties van archiefinstellingen te beperkt. Archieven die de moeite waard worden geacht om eeuwig te bewaren, dienen niet alleen onderzoeksdoeleinden maar moeten ook beschikbaar zijn voor recht- en bewijszoekenden, voor educatief en recreatief gebruik en ter controle van bestuur en ambtenarij.

Het Ierse voorzitterschap heeft in zijn Note van 3 mei 2013 aangegeven dat in de nieuwe Verordening op dezelfde manier met archieven zou moeten worden omgegaan als met de vrijheid van meningsuiting en toegang tot documenten: "... a new Article (...) would state that personal data in archives may be processed in accordance with Union law or Member State law which reconciles such processing with the right to personal data pursuant to the Regulation". In het nieuwe voorstel lijkt hier geen rekening mee te zijn gehouden.

De nieuwe voorstellen kunnen niet voorkomen dat verantwoordelijken (archiefvormende instellingen en overheden) verplicht zijn archieven die in aanmerking komen voor eeuwige bewaring voorafgaand aan de overbrenging naar een archiefinstelling al onherstelbaar te verminken door daaruit persoonsgegevens te wissen of te anonimiseren. Ook pseudonimiseren brengt, hoewel dat in principe reversibel is, grote risico's met zich mee voor de bruikbaarheid en betrouwbaarheid van gegevens.

Tekst nieuwe overweging 125a

- Het voorstel van de Franse delegatie van 19 april 2013 bevat ook een nieuw voorstel voor een nieuwe overweging 125a. Hierin wordt in meer algemene bewoordingen nu een noodzaak van archieven verwoord (met verwijzingen naar bestaande richtlijnen en aanbevelingen). De formulering van een nieuwe overweging 125a in het voorstel van 17 juli 2013 is meer een definitie en zou daarom beter op zijn plaats zijn in artikel 4 van de Verordening.
- Wij pleiten ervoor te spreken over 'long term preservation' in plaats van het veel te beperkte 'historical purposes' (1e zin overweging).
- De manier waarop de overweging archiefinstellingen beschrijft (*public authorities or public bodies met een legal obligation*) biedt geen ruimte aan particuliere archiefbeherende instellingen zoals het NIOD of het Internationaal Instituut voor Sociale Geschiedenis. Die dreigen daardoor alsnog buiten de uitzonderingen van artikel 83a te vallen. Een ruimere omschrijving is nodig, bijvoorbeeld:
Public or private, not-for-profit bodies which have as their main mission a legal obligation or a social responsibility to provide a trusted (digital) repository to records of enduring value for general interest and to acquire, preserve, appraise, arrange, describe, communicate, disseminate and provide access to these records.*

*aansluitend bij het concept "trusted digital repository" (TDR) dat de laatste jaren in opmars is. In de certificatiesystemen daarvoor die recent ontwikkeld worden/zijn is een essentieel criterium of de repository als missie heeft het blijvend toegankelijk houden van informatie. Zoals bijvoorbeeld in de ISO standaard 16363 over trustworthy digital repositories. De EU is zelf actief betrokken bij het stimuleren van de TDR's en de certificatie daarvan.

- De laatste zin van overweging 125a laat aan de lidstaten over wat archieven zijn, wie toegang verleent en de benodigde veiligheidsmaatregelen. In het nieuwe voorstel voor artikel 83a komt dit echter niet meer terug.
- In het licht van de overweging in recital 125a en in aansluiting op het Franse voorstel is ook aanpassing van artikel 5 noodzakelijk.

Nieuwe tekst artikel 83a:

- Vooraf: oorspronkelijk artikel 80 van het voorstel van de EC maakt een veel ruimere, want onvoorwaardelijke, uitzondering voor het gebruik van persoonsgegevens ten behoeve van journalistieke, artistieke en literaire doeleinden. Historisch onderzoek staat niet zelden ten dienste van dat soort doeleinden en is daar bovendien niet altijd even makkelijk van te onderscheiden. Wij dringen er daarom op aan dit artikel ook van toepassing te verklaren op historisch onderzoek.
- Ook in het nieuwe artikel 83a wordt alleen verwezen naar historische doeleinden. Dit veronachtzaamt de waarde van archieven voor verantwoording en bewijsvoering. Wij adviseren hier te spreken over ‘long term preservation’.
- Behoudens de beperking tot historische doeleinden, juichen we het voorstel voor artikel 83a, lid 3 toe. Wel zijn we van mening dat dit beter op z'n plaats is in artikel 14a zelf.
- Het vierde lid van het nieuwe artikel 83a mist dat archiefbescheiden voor eeuwig worden bewaard, waarbij het niet van toepassing verklaren van de artikelen 15, 17, 17a en 18 op zich toe te juichen is, maar niet ver genoeg gaat. Wij ondersteunen in deze het Franse voorstel, dat ook melding maakt van de artikelen 5(d), 9, 16, 17b, 19, 23, 32, 33, 38 en 53(1)(f) en (g).
- Het vierde lid vermeldt ook dat de data niet mogen worden gebruikt voor maatregelen of besluiten over een bepaald individu. Hier is een nuance op zijn plaats: *tenzij in het belang van het individu dan wel de samenleving*. Matching van bestanden om zicht te krijgen op uiteenlopende problemen van fraude tot kindermishandeling zou anders op deze wijze mogelijk belemmerd worden. (En wat te denken van “mijn overheid”?)
- Met betrekking tot het tweede lid: hoe kan worden aangetoond dat de gegevens alleen maar voor historische doeleinden wordt gebruikt? Het begrip *historical purposes* is vaag.
- Overigens is het onder de huidige richtlijn zo, dat onderzoekers weliswaar toegang kunnen krijgen tot archiefbescheiden, maar zij altijd moeten aangeven hoe zij omgaan met gegevens van nog levende personen. Het lijkt nu alsof het nieuwe artikel 83a helemaal geen barrières meer opwerpt voor het publiceren van namen, zolang dit gebeurt voor historische doeleinden.

Wij vertrouwen erop dat u deze punten onder de aandacht van de werkgroep brengt en dat dat tot de nodige verbeteringen van het voorstel leidt.

Uiteraard zijn wij bereid u op elk gewenst moment te helpen met nadere informatie of verduidelijking.

Met vriendelijke groet,

namens BRAIN en KVAN

BRAIN wordt beleidsmatig ondersteund door:

Raamwerk advies en tekst
Kuiperstraat 22
2801 NS Gouda